

«Ούτε στη Γερμανία δεν θα περνούσαν τα μέτρα»!

«Ο ΠΟΙΟΣ θέλει να βοηθήσει την Ελλάδα, πρέπει να πάει στη χώρα. Αυτό κάνουμε κι εμείς!». Το είπε ο γερμανός διευθυντής του στην κλειστή εκδήλωση για τα εγκαίνια επαναλειτουργίας του Ιδρύματος Φρίντριχ Εμπερτ στην Ελλάδα.

ΔΕΝ ΕΧΕΙ άδικο ο Ρόλαντ Σμιτ. Από λόγια οι Ευρωπαίοι και δη οι Γερμανοί πάνε καλά. Στα έργα υπάρχει ένα πρόβλημα, καθώς συχνά δεν έχουν επαφή με την ελληνική πραγματικότητα.

ΕΞΟΥΧΑΙ το θινκ-τανκ των γερμανών Σοσιαλδημοκρατών (SPD) είναι το πρώτο που ξαναπάνει δουλειά στην Αθήνα ύστερα από απουσία μιας δεκαετίας. Μου λένε ότι ο διευθυντής του Ιδρύματος είπε κι άλλα. Θυμήθηκε την υπογραφή της συμφωνίας για τη διεύρυνση της ΕΕ στη Στοά του Αττάλου. Και παραδέχτηκε τις αδυναμίες του κοινού νομίσματος σημειώνοντας ότι «δεν είναι συμβατό με την εθνική κυριαρχία, γι' αυτό πρέπει να πάμε σε υποχωρήσεις στην εθνική κυριαρχία»...

★★★

ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ ΜΟΥ στην εκδήλωση μου μεταφέρει και άλλα ενδιαφέροντα. Όπως η ομιλία της αντιπροέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του SPD Ελκε Φέρνερ. Η οποία, ούτε λίγο ούτε πολύ, παραδέχθηκε ότι τα μέτρα του Μνημονίου είναι τόσο σκληρά που ούτε στη Γερμανία δεν θα περνούσαν!

★★★

ΣΤΟ ΣΟΥΑΡΕ υπήρχε και ελληνική συμμετοχή. Μίλησε η Άννα Δια-

ICON PRESS / ΜΠΑΤΑΣ ΚΟΣΤΑΣ

Για τα αποτελέσματα του άτυπου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις Βρυξέλλες ενημέρωσε χθες τον Κάρολο Παπούλια ο Παναγιώτης Πικραμμένος. «Τι καλά νέα μας φέρνετε από την Εσπερία;», τον ρώτησε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας την ώρα που τον υποδεχόταν στο Προεδρικό Μέγαρο. Ο Πρωθυπουργός τον διαβεβαίωσε ότι παρά τη φιλολογία των ημερών και τα σχετικά δημοσιεύματα, οι ευρωπαίοι εταίροι μας θέλουν την παραμονή της Ελλάδας στην ευρωζώνη. Αλλά πρέπει, του είπε, να κάνουμε κι εμείς κάτι γι' αυτό...

μαντοπούλου, ως εκπρόσωπος του Βαγγέλη Βενιζέλου. Είπε ότι στην Ελλάδα πρέπει να αναγεννήσουμε τη ριζοσπαστική σοσιαλδημοκρατία και τσιτάρισε Γκράμσι: ότι όταν το παλιό πεθαίνει, μέχρι να έρθει το καινούργιο, το ενδιάμεσο είναι η εποχή των τεράτων. Πιστεύω ότι αποτυπώνει εύγλωττα το δράμα που ζούμε.

★★★

ΕΚΕΙ ΗΤΑΝ και ο πρόεδρος της ΓΣΕΕ. Ο Γιάννης Παναγόπουλος μίλησε για εποχή των άκρων. Και συμπέρανε ότι ζούμε τη δική μας Βαϊμάρ. Το κακό για μας, προσέθετο εγώ, είναι ότι δεν το έχουμε καταλάβει...

★★★

ΤΟ ΚΛΟΥ είναι ότι ο διευθυντής του Ιδρύματος στην Αθήνα είναι Έλληνας. Για την ακρίβεια, γιος ελληνών μεταναστών στη Γερμανία.

Βοήθεια

«**ΕΙΡΗΝΙΚΗ**» επίσκεψη στη Μόσχα πραγματοποιεί, ως γνωστόν, ο Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος. Λέω «ειρηνική», γιατί έτσι αποκαλείται η επίσκεψη που είθισται να πραγματοποιεί σε όλες τις Εκκλησίες ένας Αρχιεπίσκοπος μετά την εκλογή του. Ο Ιερώνυμος συνδύασε την επίσκεψη με την εορτή του Αγίου Κυρίλλου, συνώνυμου του Πατριάρχη Μόσχας. Ο οποίος και ήταν παρών στη συνάντηση που

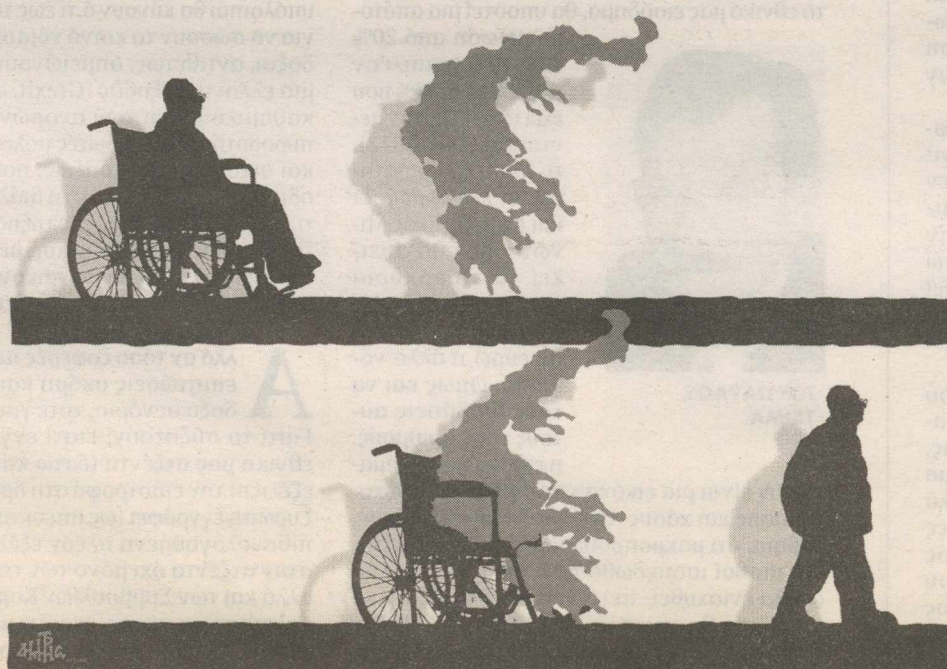
είχε ο Ιερώνυμος με τον Βλαντίμιρ Πούτιν. Το ραντεβού ήταν προγραμματισμένο να διαρκέσει 20 λεπτά, αλλά πληροφορούμαι ότι κράτησε 40. Δεδομένου ότι το Κρεμλίνο ποτέ δεν σπάει το πρωτόκολλο, είμαι σίγουρος ότι υπήρχε σοβαρός λόγος γι' αυτή την εξαίρεση...

★★★

ΤΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ είναι ότι το Πατριαρχείο Μόσχας και η ΜΚΟ της Αρχιεπισκοπής «Αποστολή» υπέγραψαν σύμφωνο συνεργασίας για την ανθρωπιστική και κοινωνική υποστήριξη ευάλωτων ομάδων του ελληνικού πληθυσμού. Η Ρωσική Εκκλησία βάζει πλάτη. Ρούβλια δηλαδή.

Παραγγελίες

ΣΑΝ ΤΟΝ Γιώργο Σεφέρη πρέπει να αισθάνονται οι Ευρωπαίοι αυτές τις μέρες. Οπου και να πάνε, η Ελλάδα τους πληγώνει. Ή, μάλλον, τους στοιχειώνει. Αναφέρομαι στην εκδήλωση για την παρουσίαση ελληνικών κρασιών και προϊόντων διατροφής που οργάνωσε η ελληνική κοινότητα στις Βρυξέλλες υπό την αιγίδα της Μαρίας Δαμανάκη. Αυτή έγινε το βράδυ της Πέμπτης, δηλαδή λίγες ώρες μετά τη συζήτηση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που είχε μονοπωλήσει η Ελλάδα. Μαθαίνω ότι η εκδήλωση είχε πολύ κόσμο, μεταξύ των οποίων οι διευθυντές και τα επιτελεία όλων των ευρωπαϊκών επιτρόπων. Το κλου είναι ότι δόθηκαν πολλές παραγγελίες για παράδοση προϊόντων κατ' οίκον. Καθώς και ότι οι Έλληνες παραγωγοί κρασιών έστειλαν στον πρόεδρο της Κομισιόν Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο μια κούτα με επιλεγμένα κρασιά. Ελπίζω να ανταποδώσει με απτό τρόπο.

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Στάλινγκραντ

ΠΡΟΒΛΕΠΩ η 17η Ιουνίου να σηματοδοτεί κάτι σαν τη Μάχη του Στάλινγκραντ για τον ΛΑΟΣ και τη Χρυσή Αυγή. Το λέω επειδή ο Γιώργος Καρατζαφέρης επιχειρεί να διεμβολίσει τον ακροδεξιό χώρο με απανωτές κινήσεις. Δεν είναι μόνο η τοποθέτηση του Κώστα Πλεύρη στην κεφαλή του ψηφοδελτίου Επικρατείας του ΛΑΟΣ. Χθες ο Καρατζαφέρης έλαβε και τη στήριξη του κόμματος αποστράτων αξιωματικών (του Εθνικού Ριζοσπαστικού Κινήματος του Παναγιώτη Καρδαμίτση). Με την ευκαιρία, κάλεσε όλες τις πατριωτικές οργανώσεις και «όσους νιώθουν πραγματικά Έλληνες» να συστρατευθούν με το κόμμα του. Θα χαλάσει το «ελληνόμετρο» με τόση κατάχρηση...

Ρόδα

ΕΧΟΥΜΕ νέο κόμμα. Και το όνομα αυτού είναι ΠΕΡΩ, που σημαίνει Πολιτική Ελλήνων Ρωμ. Το καταστατικό του κόμματος κατατέθηκε πριν από δύο ημέρες και οι Έλληνες Ρομά θα διεκδικήσουν την ψήφο των ελλήνων πολιτών στις 17 Ιουνίου. Το έμβλημα του κόμματος είναι μια ρόδα κάρου (παραδοσιακού μέσου μεταφοράς των Ρομά) μέσα σε θυρεό με φόντο τον χάρτη της Ελλάδας. Ίσως είναι μια ευκαιρία ο Βασίλης Παϊτέρης να βρει επιτέλους τον πολιτικό χώρο, μετά την άσκοπη περιπλάνησή του στο ΔΗΚΚΙ, στη ΝΔ και στον ΣΥΡΙΖΑ.

ο μικρο-πολιτικός

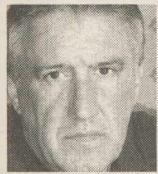
mikropolitikos@bolnet.gr

ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ

Εκβιασμός

Όσο πλησιάζουν οι εκλογές τόσο πυκνώνουν οι ανοησίες για το μέλλον των ελληνοκοινοτικών σχέσεων. Το μεγαλύτερο σουξέ έχουν δύο θεωρίες που προωθεί πρωτίστως η κομπανία του ΣΥΡΙΖΑ.

Η πρώτη λέει ότι ο κόσμος να γυρίσει ανάποδα έξοδος της Ελλάδας από την ευρωζώνη δεν νοείται, γιατί... θα γυρίσει ο κόσμος ανάποδα! Η δεύτερη θεωρία προκύπτει από την πρώτη. Αφού δεν τους συμφέρει να αφήσουν την Ελλάδα εκτός ευρώ, θα αναγκαστούν να πάρουν πίσω το Μνημόνιο και θα συνεχίσουν να τη δανείζουν. Χωρίς να κάνει απολύτως τίποτε.

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ
ΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

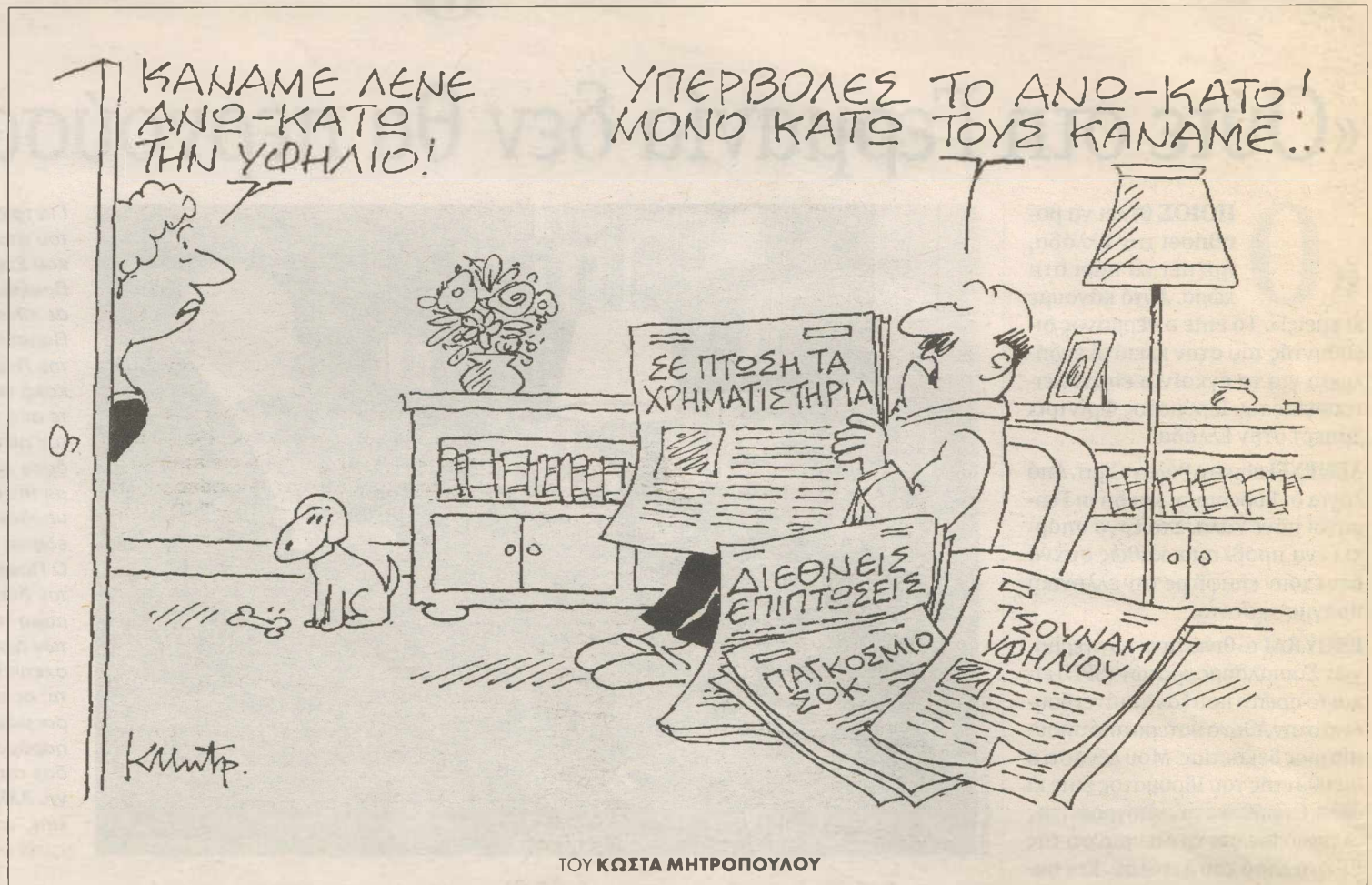
Ούτε να μεταρρυθμίσει την οικονομία, ούτε να μειώσει το κράτος, ούτε να εξυγιάνει τις υποδομές της, ούτε να παραγάγει περισσότερα. Τίποτε από αυτά δεν είναι αναγκαία – και πάντως δεν προβλέπονται στο πρόγραμμα της «κυβέρνησης της Αριστεράς». Αντίθετα προβλέπεται περισσότερο κράτος, αυξήσεις, επιδοτήσεις και πάσης φύσεως διευκολύνσεις προς τον λαό. Αρκεί να ψηφίσει ΣΥΡΙΖΑ στις 17 Ιουνίου και τα υπόλοιπα τα αναλαμβάνει ο Αλέξης.

Αυτές οι δύο θεωρίες έχουν στην ούγια την κουτοπονηριά. Και εισηγούνται να εκβιάσει η Ελλάδα τους εταίρους της. Όπως κάνουν οι βομβιστές αυτοκτονίας, να απειλήσει ότι θα αυτοανατιναχθεί και θα πάρει μαζί της τους υπολοίπους. Αρα δεν έχουν άλλη επιλογή: ρίχνουν το χρήμα και κόβουν την πλάκα για προγράμματα εξυγίανσης και άλλα τέτοια αντιλαϊκά.

Αυτές οι θεωρίες είναι έξω από την ευρωπαϊκή κοινότητα. Αλλά πρωτίστως έρχονται σε αντίθεση με τη θεμελιώδη αρχή σύστασης και λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ευρωζώνης: την τήρηση των Συνθηκών. Την εφαρμογή των συμφωνηθέντων.

Οι Συνθήκες μπορούν να τροποποιηθούν – όπως επιβάλλεται να συμβεί με το Μνημόνιο – αλλά δεν γίνεται να παραβιαστούν. Η Ευρώπη μπορεί να ταρακουνηθεί αν αφήσει την Ελλάδα να σκάσει κάτω σαν καρπούζι. Αλλά δεν θα διαλυθεί από αυτό. Αντίθετα, η διάλυση είναι σίγουρη αν αρχίσει να παραβιάζει η ίδια τις Συνθήκες της.

Με απλά λόγια: το νταπλίκι του Αλέξη δεν πουλάει, γιατί απλούστατα αντίκειται στη φύση της Ένωσης. Δηλαδή η Ελλάδα συνιστά πρόβλημα όσο είναι μέσα στην ευρωζώνη αλλά δεν συντάσσεται με τους κανόνες της. Και ας του εξηγήσει κάποιος ότι στην Ευρώπη ισχύει αυτό που έλεγε ο αμερικανός γελοιογράφος Τζέιμς Θάρμπερ: «Είναι προτιμότερο να ξέρεις κάποιες από τις ερωτήσεις, παρά όλες τις απαντήσεις».

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Το αποτέλεσμα της 6ης Μαΐου μας άνοιξε ένα μεγάλο παράθυρο. Στην ψήφο μας έγκειται αν θα το δούμε ως ευκαιρία ή αν θα το ανοίξουμε προς την απόλυτη καταστροφή

Παίζοντας με τη φωτιά

Εδώ και δύο χρόνια συγκεντρώνω εκθέσεις διαφόρων δεξαμενών σκέψης, επενδυτικών οίκων και τραπεζών που υπολογίζουν το κόστος μιας ενδεχόμενης εξόδου της Ελλάδας από το ευρώ. Στην αρχή έπρεπε να τις ψάχνω και να τις ξεθάβω μία - μία. Τον τελευταίο καιρό δημοσιεύονται πλημμυριδόν.

Οι εκτιμήσεις ως προς τις επιπτώσεις για την Ελλάδα την ίδια, μάλλον συγκλίνουν. Το νέο νόμισμα θα υποτιμηθεί αμέσως κατά 50%-60%, ο πληθωρισμός θα ξεπεράσει το 30%, το ΑΕΠ, το εθνικό μας εισόδημα, θα υποστεί μια απότομη μείωση από 20% έως 40% (επιπλέον της μείωσης 20% που έχει υποστεί στην πενταετία 2008-2012), το τραπεζικό σύστημα θα καταρρεύσει και ένας νομικός Μινώταυρος θα απειλεί τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που έχουν δάνεια σε ευρώ ή άλλο νόμισμα. Όπως και να τους διαβάσεις αυτούς τους αριθμούς, η εικόνα που σχηματίζουν είναι μια εικόνα κατάρρευσης, πτωχοποίησης και χάους. Οι αισιόδοξοι πιστεύουν, βέβαια, ότι μακροπρόθεσμα όταν τιμές, αξίες και μισθοί ισοπεδωθούν, η εισροή κεφαλαίων θα ενισχυθεί, τα φυγαδευθέντα ελληνικά κεφάλαια θα επιστρέψουν για να ψωνίσουν κοψοχρονιά, μια κάποια παραγωγική επανekίνηση θα χρηματοδοτηθεί και μια οικονομική ανάκαμψη θα ξεκινήσει. Αλλά, ως γνωστόν, μακροπρόθεσμα θ... μαστε όλοι νεκροί...

ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ
ΤΣΙΜΑ

Από την άλλη, ως προς τις επιπτώσεις στην ευρωζώνη γενικά και τη διεθνή οικονομία γενικότερα, οι εκτιμήσεις αποκλίνουν. Οι πιο αισιόδοξοι κάνουν λόγο για ζημιές μετρήσιμες της τάξης των 300 δις. ευρώ (έως 1 τρισ. ευρώ για τους πιο απαισιόδοξους ανάμεσα στους αισιόδοξους) και για τη δυνατότητα αποτελεσματικής προστασίας της ευρωζώνης και του τραπεζικού της συστήματος έπειτα από έναν ελληνικό – ή ελληνο-πορτογαλικό – ακρωτηριασμό. Θα φύγουμε δηλαδή εμείς, θα θυσιάσουμε ως Ιφιγένεια και κατόπιν οι υπόλοιποι θα κάνουν ό,τι έως τώρα δεν έκαναν για να σώσουν το κοινό νόμισμα. Οι απαισιόδοξοι, αντιθέτως, σημειώνουν ότι μια ελληνική έξοδος (Grexit, στην καθομιλουμένη των αγορών) θα πυροδοτήσει αλυσιδωτές πολιτικές και οικονομικές εκρήξεις, που θα οδηγήσουν ταχύτατα στη διάλυση της ευρωζώνης μέσω της τήξης του τραπεζικού της συστήματος, με ανυπολόγιστες συνέπειες για τη διεθνή οικονομία και ακόμη σοβαρότερες για την πολιτική Ευρώπη.

Αλλά αν τόσο ζοφερές περιγράφονται οι επιπτώσεις ακόμη και στα πιο αισιόδοξα σενάρια, τότε γιατί το συζητάμε; Γιατί το συζητούν; Γιατί εγγράφουμε στην εθνική μας ατζέντα (έστω και ως απευκταία εξέλιξη) την επιστροφή στη δραχμή και γιατί η Ευρώπη εγγράφει (ως απευκταία επίσης, αλλά πιθανολογούμενη πλέον εξέλιξη) την Grexit στην ατζέντα όχι μόνο των τενοκρατών της αλλά και των Συμβουλίων Κορυφής της; Γιατί καλούνται οι υπηρεσίες, όχι μόνο των τραπεζών και άλλων οικονομικών μονάδων αλλά και των Βρυξελλών, της Φρανκφούρτης και των εθνικών πρωτευουσών, να μελετήσουν και να αριθμοποιήσουν ένα σενάριο που (για εμάς

μετά βεβαιότητας, για εκείνους πιθανότατα) ισοδυναμεί με σενάριο αυτοκτονίας;

Συγκρατώ την απάντηση που έδωσε στο ερώτημα αυτό ένας γερμανός σοφός. Το εκλογικό αποτέλεσμα στην Ελλάδα – είτε – σε συνδυασμό με τις αρνητικές οικονομικές εξελίξεις στην Ισπανία και την εκλογή Ολάντ στη Γαλλία, άνοιξε μια μεγάλη τρύπα στο τείχος των συνταγών της λιτότητας τις οποίες με θεολογική εμμονή και τιμωρική πρόθεση μας επέβαλε έως τώρα το Βερολίνο. Δημιουργήθηκε ένα νέο πεδίο διαπραγμάτευσης, εκεί όπου πριν δεν υπήρχε. Και η άλλη πλευρά

Το νέο νόμισμα θα υποτιμηθεί αμέσως κατά 50%-60%, ο πληθωρισμός θα ξεπεράσει το 30%, το ΑΕΠ, το εθνικό μας εισόδημα, θα υποστεί μια απότομη μείωση από 20% έως 40%

προσπαθεί να κλείσει την τρύπα, να πλαισιώσει την αναπόφευκτη διαπραγμάτευση, να την περιορίσει. Και αυτό το μπρα-ντε-φερ που βρίσκεται σε εξέλιξη αφήνει περιθώρια ελπίδας, αλλά περιέχει και μεγάλους κινδύνους. «Είναι σαν δύο έφηβοι να οδηγούν τα αυτοκίνητά τους ο ένας κατά πάνω στον άλλον, για να δουν ποιος θα φοβηθεί και θα στρίψει το τιμόνι πρώτος. Ο κίνδυνος δυστυχίματος μεγαλώνει κάθε λεπτό που περνά...».

Μεταφράζω στα καθ' ημάς πολιτικά και εκλογικά βάσανα: το αποτέλεσμα των εκλογών του Μαΐου μας άνοιξε ένα μεγάλο παράθυρο ευκαιρίας να διορθώσουμε τον οδικό χάρτη προς τη συμφορά, τον οποίο ακολουθούσαμε. Μπορεί όμως να αποδειχθεί – αν έτσι το διαχειριστούμε – και ένα παράθυρο προς την απόλυτη καταστροφή. Αυτό είναι το δίλημμα των επόμενων εκλογών, του Ιουνίου.

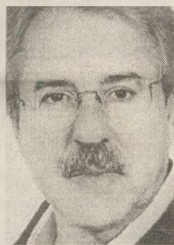
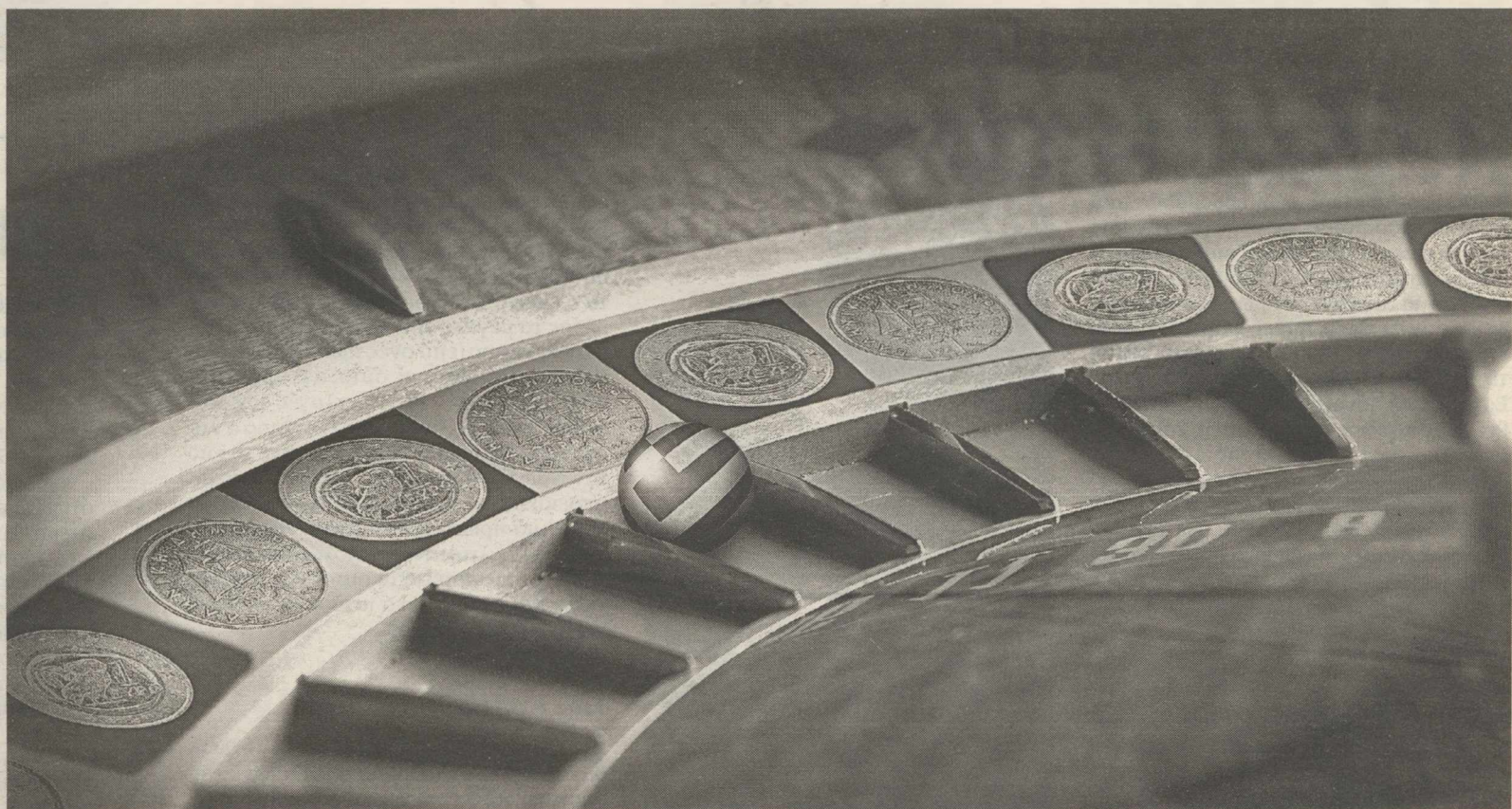
Η Ελλάδα δεν παίζεται σε πόκερ

Αυτή την εβδομάδα η αντιπαράθεση για το μέλλον της Ελλάδας εξελίχθηκε ταυτόχρονα στον ελληνικό και στον ευρωπαϊκό πολιτικό στίβο. Το μήνυμα των ευρωπαίων πολιτικών ηγετών όλων σχεδόν των αποχρώσεων ήταν κατηγορηματικό. «Θέλουμε και μας συμφέρει κατ' αρχάς η Ελλάδα να μείνει στο ευρώ, αρκεί, πρώτον, να το θέλει και η ίδια, δεύτερον, να παίζει με τους κοινούς ευρωπαϊκούς κανόνες σύμφωνα με τους οποίους οι αλλαγές γίνονται με διαπραγμάτευση και όχι με μονομερείς καταγγελίες των συμφωνηθέντων, τρίτον, αν δεν θέλετε ή δεν το καταλαβαίνετε, έχουμε πλέον σχέδιο Β χωρίς εσάς». Αντιθέτως η απάντηση των ελλήνων ηγετών, οι οποίοι μετέφεραν αυτοπροσώπως τις θέσεις τους στο εξωτερικό, ήταν διαφορετική. Οι ηγέτες της ΝΔ, του ΠΑΣΟΚ και της ΔΗΜΑΡ (από το εσωτερικό) διεκδικούν μια αντιυφεσιακή αναπτυξιακή πολιτική εντός του ευρώ παίζοντας με τους ευρωπαϊκούς κανόνες και επομένως χτίζοντας συμμαχίες σε μια φάση ευνοϊκού για την Ελλάδα ανταστοχασμού της ευρωπαϊκής πολιτικής. Από την άλλη, ο ηγέτης του ΣΥΡΙΖΑ εξακολούθησε να χρησιμοποιεί διπλή γλώσσα, συνεχίζοντας τα «ήξεις αφήξεις» για τη μονομερή καταγγελία του Μνημονίου. Επιχείρησε ένα είδος «εξαγωγής της επανάστασης» καθώς η άποψή του έχει ως συνομιλητές δυνάμεις με ασήμαντο πολιτικό βάρος στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. (Ευτυχώς, οι ηγέτες των άλλων κομμάτων της δραχμής, Ανεξάρτητοι Έλληνες, Χρυσή Αυγή, δεν είναι εξαγωγίμοι).

Αυτή, λοιπόν, την εβδομάδα έγινε σαφές ότι το πρόβλημα της Ελλάδας συμπυκνώνεται όλο και πιο δραματικά σε αυτή τη διαφορά εκτιμήσεων και κανόνων του παιχνιδιού που επικρατούν στον εθνικό και τον ευρωπαϊκό στίβο. Αυτή είναι η θεμελιώδης αιτία της ασάφειας για το μέλλον της χώρας. Το δίλημμα Ευρώπη ή καταστροφική απομόνωση, ευρώ ή δραχμή, είναι δραματικά πραγματικά στις ερχόμενες εκλογές. Οι όροι όμως επίλυσής του είναι πιο δύσκολοι από ό,τι παρουσιάζονται. Γιατί η κατάληξη στη δραχμή μπορεί να προκύψει όχι ως καθαρή επιλογή κάποιων πολιτικών δυνάμεων, αλλά σαν «ατύχημα». Σαν αθέλητο αποτέλεσμα μιας ισορροπίας δυνάμεων καταστροφικού χαρακτήρα, που δεν θα επιτρέπει την εφαρμογή μιας εθνικής πολιτικής παραμονής στο ευρώ, ακόμα και αν υπάρχει η αναγκαία κοινοβουλευτική πλειοψηφία.

Η διευρυνόμενη απόκλιση μεταξύ του εθνικού και του ευρωπαϊκού πολιτικού στίβου ενυπάρχει στο μήνυμα των πρόσφατων εκλογών, όπου συνυπήρχαν από τη μια η ριζοσπαστικοποίηση της διαμαρτυρίας για την κρίση και, από την άλλη, η ανέφικτη επιθυμία συντήρησης της προηγούμενης κατάστασης. Η τιμωρία των κομμάτων εξουσίας της Ελλάδας της Μεταπολίτευσης για την αποτυχία τους να ανταποκριθούν στις νέες ανάγκες της Ελλάδας της παγκοσμιοποίησης και του ευρώ επιβράβευσε κόμματα και θέσεις που με ριζοσπαστικό ή εμφυλιοπολεμικό λόγο ευαγγελίζονται τον χαμένο Παράδεισο παρά

ΤΟΥ
ΓΙΑΝΝΗ
ΒΟΥΛΓΑΡΙΗ

Το μείγμα ΣΥΡΙΖΑ υπήρξε ο κατ' εξοχήν συνήγορος της ριζοσπαστικής τροπής που πήρε η κοινωνικοπολιτική διαμαρτυρία, ο νέος συλλέκτης των καθ' ἑξιν σαλταδόρων στο καμiónι τῆς εκάστοτε ανερχόμενης δύναμης, το μεταμοντέρνο επικοινωνιακό λάιφσταϊλ του Τσίπρα, και όλα αυτά χυμένα μέσα σε ένα παλαιοκομμουνιστικό προγραμματικό καλούπι εντυπωσιακής οπισθοδρομικότητας

τη μελλοντική Γη της Επαγγελίας. Δεν ήταν τόσο ψήφος για μια νέα μεταπολίτευση όσο ψήφος συντήρησης της παλαιάς μεταπολίτευσης. Υπάρχουν αρκετά πειστήρια αυτής της διαλεκτικής τιμωρητικού ριζοσπαστισμού και απεγνωσμένου συντηρητισμού. Τι άλλο είναι η κουβέντα για το υποτιθέμενο «νέο ΠΑΣΟΚ» και η επιστροφή του φαντάσματος του Αντρέα; Πολλές σελίδες γράφτηκαν τελευταία επ' αυτού είτε επισημαίνοντας τις ομοιότητες είτε αποκαλύπτοντας την κακότεχνη αντιγραφή. Ελάχιστοι όμως θίχτηκε το ουσιαστικό ερώτημα αν σήμερα χρειαζόμαστε ένα τέτοιο «νέο ΠΑΣΟΚ». Χωρίς αμφιβολία, η δομική αφετηρία της σημερινής χρεοκοπίας βρίσκεται ακριβώς στο πολιτικό ύφος και στις πολιτικές που ακολούθησε το ΠΑΣΟΚ την πρώτη κυρίως περίοδο 1977-1985, περίοδο που επιχειρεί σήμερα να «ξεπατικώσει» ο κ. Τσίπρας. Αν η ουσία μιας νέας μεταπολίτευσης είναι η ανασυγκρότηση της χώρας μετά τη χρεοκοπία, χρειαζόμαστε μια ριζοσπαστική αυτοκριτική του παρελθόντος και όχι μια απονεομένη καθηλωτική επανάληψη. Άλλο πειστήριο της αμφισβησίας των εκλογών ήταν ο μετωρισμός των νεότερων ηλικιών μεταξύ ριζοσπαστικής καταγγελίας και συντηρητισμού. Το εντυπωσιακό εκλογικό χάσμα των γενεών ωφέλησε τον ΣΥΡΙΖΑ, τους Ανεξάρτητους Έλληνες και τη Χρυσή Αυγή. Ο Δ. Κούρτοβικ σημείωνε καιραιο το κοινό τους γνώρισμα: «τη βίαιη ρητορική, με πρωτάκουστους μετά το 1974 όρους καταγγελίας του πολιτικού αντιπάλου (...) που παραπέμπουν άμεσα σε ένα ερεβώδες παρελθόν, αλλά φαίνονται ελκυστικοί σε γενιές ψηφοφόρων που δεν έχουν βιώσει κάτι χειρότερο από το παρόν μεταπολιτευτικό σύστημα» («ΤΑ ΝΕΑ» 19-5-2012). Κορυφαίο όμως πειστήριο της αμφισβησίας είναι ο ίδιος ο ΣΥΡΙΖΑ, ή μάλλον το μείγμα ΣΥΡΙΖΑ. Υπήρξε ο κατ'

εξοχήν συνήγορος της ριζοσπαστικής τροπής που πήρε η κοινωνικοπολιτική διαμαρτυρία, ο υποδοχέας των κρατικιστικών - πελατειακών κυκλωμάτων του βαθέος ΠΑΣΟΚ, ο νέος συλλέκτης των καθ' ἑξιν σαλταδόρων στο καμiónι τῆς εκάστοτε ανερχόμενης δύναμης, το μεταμοντέρνο επικοινωνιακό λάιφσταϊλ του Τσίπρα, και όλα αυτά χυμένα μέσα σε ένα παλαιοκομμουνιστικό προγραμματικό καλούπι εντυπωσιακής οπισθοδρομικότητας που κάνει να νιώθουν άβολα τα λίγα εκείνα στελέχη του που εμφορούνται από μια πιο μοντέρνα φιλοευρωπαϊκή στάση. Αν η πορεία της χώρας βρεθεί να εξαρτάται από την προσγείωση αυτού του φορέα στον πραγματικό, το μείγμα και ο πιλότος προοιωνίζονται επώδυνες στιγμές στους επιβάτες.

Η ουσία αυτής της διαλεκτικής ριζοσπαστικότητας - συντήρησης βρίσκεται ίσως στο ότι σε μια περίοδο εθνικής και κοινωνικής κρίσης που σπάζουν οι καθιερωμένοι δεσμοί πολιτικής αντιπροσωπευσης, κάθε ιστορική παράταξη κατέφυγε στον σκληρό συντηρητικό πυρήνα της πολιτικής της κοινότητας. Η Αριστερά, σε μια εξεγερτική διαμαρτυρία χωρίς πρόταση που παρέπεμπε περισσότερο σε κοινοτιστικό τύπου βίαια ξεσπάσματα ή σε νεοαναρχικές δράσεις παρά στην οργανωμένη πάλη του εργατικού κινήματος - το ΚΚΕ υπήρξε μάλλον το θύμα αυτών των τάσεων. Το βαθύ ΠΑΣΟΚ κατέφυγε στον αριστερότροφο κρατικιστικό - πελατειακό λαϊκισμό, αναζητώντας νέο πρότυπο. Η Δεξιά δεν βρήκε κάτι καλύτερο από τον ανερχόμενο εθνικισμό και τη λούμπεν συνωμοσιολογική κοινότητα τύπου «οι ξένοι μάς ψεκάζουν» των Ανεξάρτητων Ελλήνων ή τον πούρο ξενόφοβο και милитарιστικό φασισμό της Χρυσής Αυγής.

Πώς θα συμπυκνωθεί αυτό το κατακερματισμένο κομματικό σκηνικό που

προέκυψε από τις εκλογές; Διάφορες υποθέσεις προτείνονται. Θα συμβεί όπως στις εκλογές του 1950 που διέλυσαν το προηγούμενο σύστημα για να διαμορφώσουν αργότερα νέο μέγεθος ένα ηγετικό πρόσωπο (Α. Παπάγος); Μήπως ήταν εκλογές τύπου 1977 και η προοπτική είναι ένας νέος δικομματισμός με διαφορετικούς παίκτες; Ήταν τύπου 1958 όταν η διάλυση του Κέντρου έδωσε ένα έκτακτο υψηλό ποσοστό στην Αριστερά που ξαναμειώθηκε αργότερα όταν ανασυντάχθηκε το Κέντρο και η Κεντροαριστερά; Ή βρισκόμαστε σε νέα κατάσταση που τα μεγάλα κόμματα - παρατάξεις θα δώσουν τη θέση τους σε ένα πολυκομματικό σύστημα μεσαίων και μικρών κομμάτων;

Χρήσιμες και παρακινητικές ιστορικές συγκρίσεις, αρκεί να μην ξεχνάμε τη δραματική ιδιαιτερότητα της ιστορικής στιγμής. Όλες οι προηγούμενες περιπτώσεις εξελίχθηκαν σε ένα ήδη διαμορφωμένο γεωπολιτικό, θεσμικό πλαίσιο, στο οποίο είχε εξασφαλιστεί η κυβερνησιμότητα της χώρας και οι πολίτες ήξεραν τι νόμισμα είχαν στην τσέπη τους. Στη σημερινή συγκυρία όλα αυτά παίζονται. Στις επόμενες εκλογές θα γίνει ένα βήμα προς την Ευρώπη και το ευρώ ή προς την απομόνωση και τη δραχμή. Κατ' αρχάς. Γιατί οι συσχετισμοί μπορεί να δώσουν κυβέρνηση, χωρίς όμως να εξασφαλίσουν σε πρώτο στάδιο την κυβερνησιμότητα της χώρας. Όταν αυτές οι προϋποθέσεις εξασφαλιστούν, θα μπορούμε να συζητάμε βάσιμα για το ποιο θα είναι το νέο κομματικό σκηνικό. Αν υπάρξει «ατύχημα», θα συζητάμε μάλλον ποιος θα φύγει με ελικόπτερο από την καθημαγμένη χώρα.

Ο Γιάννης Βούλγαρις είναι καθηγητής στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου.

ΣΤΙΓΜΑ

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΧΡ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ

Ξέφρενη πορεία προς τη δραχμή...

Κάνουμε πλάκα, μου φαίνεται, και αυτό δεν είναι καλό. Για την ακρίβεια, δεν είναι καθόλου καλό. Στη διάρκεια αυτών των τριών εβδομάδων που έχουν περάσει από τις εκλογές της 6ης Μαΐου, έχω ακούσει τα πιο απίθανα καλαμπούρια σχετικά με την κατάσταση της χώρας και, μα τον Θεό, αναρωτιέμαι αν μας... ψεκάζουν ή έχουμε πάθει ομαδική αφασία και πλέον δεν αντιδρούμε σε τίποτε! Μα σε τίποτε. Μια χώρα κλινικά νεκρή είμαστε. Ερχεται από πάνω ο νευρολόγος, προσπαθεί να ενεργοποιήσει αισθήσεις και τέτοια με διάφορους τρόπους, χτυπάει με το σφυράκι τις αρθρώσεις, αλλά και πάλι τίποτε! Κάτι μας συμβαίνει, δεν μπορεί. Διότι δεν είναι δυνατόν να βλέπουμε την καταιγίδα που έρχεται και εμείς να πορευόμαστε μοιραίοι κι άβουλοι, ως «οι τεμπέλνδες της εύφορης κοιλάδας». Δεν γίνεται!..

Το αληθινό πρόβλημα

Εντάξει, το καταλαβαίνω ότι «του Έλληνας ο τράχηλος ζυγόν δεν υπομένει», δέχομαι απολύτως όλα αυτά τα ηρωικά με τα οποία παραμυθιαστήκαμε ως πιστορικάδες για το ατίθασο, απείθαρχο και ανυπότακτο του Ελληνάρα, αλλά όταν ολόκληρη η Ευρώπη (αριστερή, δεξιά, ακροαριστερή, πράσινη, κόκκινη, μαυρόασπρη) σου λέει «ρε Ελλάδα, σε θέλουμε στο ευρώ, αλλά και εσύ υλοποίησε τις δεσμεύσεις που έχεις αναλάβει», συγγνώμη αλλά δεν μπορούμε να κάνουμε ότι δεν συμβαίνει τίποτα. Εγώ τουλάχιστον, όχι. Γιατί δεν δέχομαι ότι όλοι αυτοί είναι υπηρέτες συμφερόντων, τοκογλύφοι, αρπακτικά που θέλουν να ξεσκίσουν την πτωχή πλιν τιμία Ελλάδα, γιατί έτσι τους κάπνισε. Αρα αλλού βρίσκεται το πρόβλημα (μας): στο ότι ένας συνασπισμός πολιτικών και οικονομικών συμφερόντων που πολέμησε με μανία τον Γιώργο για να στήσει στη θέση του τον Σαμαρά (αλλά την πάτησε γιατί του προέκυψε ο Τσίπρας) τα δίνει όλα αυτή την ώρα να κερδίσει τη συμμετοχή της μεγάλης πλειοψηφίας του λαού στην ξέφρενη πορεία προς τη δραχμή...

Δημοψήφισμα οι εκλογές

Βαριές κουβέντες, το ξέρω, αλλά αρέσει - δεν αρέσει σε διαφόρους, αυτή είναι η αλήθεια. Δεν αθρώνω τον Γιώργο, που ξέπλυνε μια ολόκληρη παράταξη, τη Δεξιά, και την έστησε πάλι στα πόδια της, ούτε θα πω ότι ο Σαμαράς είχε εναρμονίσει τους στόχους του με τις επιδιώξεις της συμμορίας της δραχμής - πρωθυπουργός ήθελε να γίνει ο άνθρωπος, αλλά έμεινε με την προσδοκία. Θα πω όμως καθαρά αυτό που πιστεύω, ότι το πραγματικό δίλημμα των εκλογών σε τρεις εβδομάδες είναι «ευρώ ή δραχμή». Ότι στην πραγματικότητα είναι ένα δημοψήφισμα, στο οποίο κάθε πολίτης θα αποφασίσει, μόνος αυτός με τη συνειδησή του, ποιο μέλλον θέλει για τη χώρα. Τα υπόλοιπα, με τα οποία μας παραμυθιάζουν, αν δηλαδή ψηφίζουμε κόμματα του Μνημονίου ή κόμματα που είναι κατά του Μνημονίου, είναι παραμύθια για μικρά παιδιά...

Επρεπε να κάνει εκλογές

Θα μου πεις, κι ο Γιώργος δημοψήφισμα πρότεινε πριν από οκτώ μήνες, αλλά πέσατε να τον φάτε, και εξ αυτού του λόγου κι ο

ΑΓΓΕΛΗΣ / ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΠΑΝΤΑΡΩΝ

Ο Τσίπρας και ο... Γούναρης

Καθυστερημένο αλλά απολύτως ενδεικτικό της «σχέσης» Βενιζέλου - Τσίπρα. Συνέβη κατά τη φάση των διερευνητικών εντολών, όταν ο προσκαλών Βενιζέλος συναντάται με τον καλούμενο Τσίπρα, να συνομιλήσουν για την πιθανότητα σχηματισμού κυβέρνησης συνεργασίας. Με το που αποχωρούν τα συνεργεία της τηλεόρασης, φωτογράφοι και δημοσιογράφοι, ο Βενιζέλος απευθύνεται στον Τσίπρα και του λέει:

— Άκουσε Αλέξη, θα σου πω μια ιστορία, γιατί μάλλον δεν την ξέρεις. Στου Γουδή (σσ: στο απόσπασμα δηλαδή) πήγε ο Γούναρης, δεν πήγε ο Βενιζέλος. Ο Γούναρης που παρέσυρε τον ελληνικό λαό υποσχόμενος να παραβεί τις συμφωνίες με τους συμμάχους για να υλοποιήσει τάχα μου τη Μεγάλη Ιδέα και κέρδισε τις εκλογές. Για να συντριβεί στη συνέχεια στο Σαγγάριο και να ακολουθήσει η Μικρασιατική Καταστροφή.

Ο Βενιζέλος δεν έπαθε τίποτε... Δεν ξέρω τι κατάλαβε ο Τσίπρας, μπορώ όμως να υποθέσω γιατί οι σχέσεις τους είναι τόσο κακές.

ίδιος έχασε τελικά την πρωθυπουργία. Ναι, έτσι είναι, αλλά η ευθύνη είναι αποκλειστικά του Γιώργου, όχι των μέσων - ήρθε η πρότασή του στην πιο άκαιρη φάση και ενώ είχε χάσει κάθε έρεισμα στην Ευρώπη. Κι επειδή την έχω βαρεθεί την παρελθοντολογία με το αν ο Γιώργος έκανε αυτό ή εκείνο και τι δεν έκανε, αφήνω κατά μέρος τα μεγάλα του λάθη σε επίπεδο διακυβέρνησης (επιλογές προσώπων κ.λπ.) και στέκομαι μόνο σε αυτό: ο Γιώργος βαρύνεται γιατί δεν έκανε εκλογές τον Μάιο του 2010, να αποφασίσει ο ίδιος ο λαός για το Μνημόνιο, και δεν έκανε το ίδιο τον Νοέμβριο του 2010, μαζί με τις περιφερειακές εκλογές, όταν ο λαός είχε ήδη λάβει μια πρώτη γεύση του τι εστί το βερίκοκο της λιτότητας. Προχώρησε μόνος του και διαλύθηκε, και αυτός και η παράταξη. Και έχει φυσικά ιστορικές ευθύνες για αυτή την εξέλιξη...

Στον δρόμο της ΕΔΗΚ!

Πολλοί εκτιμούν ότι δύσκολα το ΠΑΣΟΚ θα σταθεί πάλι στα πόδια του. Οτι θα καταφέρει να ξαναγίνει κόμμα εξουσίας. Ισως. Αλλά εγώ δεν το πιστεύω. Οχι απλώς γιατί θεωρώ πρόσκαιρο το δίπολο ΝΔ - ΣΥΡΙΖΑ, ως αποτέλεσμα της συγκυρίας και της διετούς διακυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, αλλά και γιατί σε καμιά ιστορική περίοδο η Κεντροαριστερά, υπό διάφορες μορφές και ονομασίες, δεν έλειψε από τον πολιτικό χώρο της χώρας. Φυσικά, έτσι όπως είναι σήμερα, προφανώς το ΠΑΣΟΚ δεν μπορεί να έχει άλλη κατάληξη από το να επαναλάβει το ιστορικό προηγούμενο της ΕΔΗΚ! Πρέπει να γίνουν πολλά πράγματα, χρειάζεται πολλή και συγκροτημένη δουλειά, απαιτείται σοβαρός σχεδιασμός και πάνω απ' όλα απαιτούνται αλλαγές. Η ιστορία αυτή δεν είναι «ουάν μαν σόου», αν γίνομαι αντιληπτός. Επίσης, ας σταματήσουν εκεί στην Ιπποκράτους να επαναλαμβάνουν ότι το ΠΑΣΟΚ είναι «η μόνη δύναμη ευθύνης και σταθερότητας στη χώρα» - τα ίδια έλεγε και ο μακαρίτης ο Ιωάννης Ζίγδης ως επικεφαλής της ΕΔΗΚ, μέχρι που εξαφανίστηκε από το πολιτικό προσκήνιο της χώρας και δεν μάθαμε ποτέ πια τίποτε για την τύχη της...

Τον άφησαν να αλωνίζει

Αλλιώς ο ΣΥΡΙΖΑ θα κάνει πάρτι μόνος του, και στην Ιπποκράτους θα κοιτάζουν με ζήλια που ο πρόεδρος Αλέξης πραγματοποιεί επαφές ικανές να δημιουργήσουν, λέμε τώρα, νέα δυναμική για το κόμμα - ή τουλάχιστον έτσι τις πουλάνε, με πολύ έξυπνο τρόπο, πρέπει να ομολογήσω. Διότι προχθές, ας πούμε, συναντήθηκε ο πρόεδρος Αλέξης με ΟΙΥΕ, ΠΟΘΑ, ΟΗΕ (ήρθε και ο Μπαν Κι Μουν και δεν μας το είπαν, να συναντήσει το αριστερό αγόρι!), ΠΟΕΣΥ, ΠΟΣΠΕΡΤ, ΟΣΝΙΕ, ΟΘΕ, ΠΟΕΠΑΧΒ - αρκικά που τα περισσότερα δεν ξέρω τι σημαίνουν, αλλά αυτό μικρή σημασία έχει. Το σημαντικό είναι ότι μπορεί να έφαγε πόρτα από τον Ολάντ και άλλους ανά την Ευρώπη, αλλά είδε, ας πούμε, την παγκοσμίου εμβέλειας ομοσπονδία των θυρωρών. Συμπέρασμα, όπως και προηγουμένως: το ΠΑΣΟΚ πρέπει να δουλέψει πολύ, και με σχέδιο, για να αποφύγει το περιθώριο...

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ

Του Δ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Εσπασε ένα ταμπού

Η ΑΝΑΔΡΟΜΗ στην Ιστορία δημιουργεί ένα σφίξιμο στο στομάχι. Η τελευταία φορά που η Δεξιά και η Αριστερά αναμετρήθηκαν μετωπικά στη χώρα μας ήταν τη δεκαετία του '40. Ο Εμφύλιος τραυμάτισε ανεπανόρθωτα την Ελλάδα που επέστρεψε στην ομαλότητα μόλις το 1974.

Ένα από τα ταμπού της Μεταπολίτευσης ήταν ότι η ΝΔ απέφευγε να συγκρουστεί με την Αριστερά. Το επέβαλε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής. Το τήρησαν όλοι οι άλλοι. Ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης αξιοποίησε μάλιστα τις κυβερνήσεις συνεργασίας του 1989-90 ως ευκαιρία για μια συμβολική συμφιλίωση με την Αριστερά. Το ταμπού τήρησε και ο Κώστας Καραμανλής παρά τις πολύ σκληρές προσωπικές επιθέσεις που δέχθηκε το 2007 από τον Αλέκο Αλαβάνο.

ΤΗ ΓΡΑΜΜΗ αυτή εγκατέλειψε ο Αντώνης Σαμαράς. Η αλλαγή στάσης απέναντι στην Αριστερά ήρθε μετά τη στροφή της ΝΔ που στήριξε την κυβέρνηση Παπαδήμου και, κυρίως, μετά την ψήφιση της νέας δανειακής σύμβασης. Πρόκειται για το δεύτερο Μνημόνιο. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι η αντιπαράθεση περιορίστηκε στην οικονομία. Αλλωστε, στη Συγγρού περίμεναν ότι θα βρουν απέναντί τους την Αριστερά σε μια σειρά από ζητήματα, όπως οι αποκρατικοποιήσεις, όταν θα γίνουν κυβέρνηση. Αντί να γίνουν κυβέρνηση όμως, βρήκαν τον ΣΥΡΙΖΑ στη δεύτερη θέση μετά τις εκλογές της 6ης Μαΐου. Βρήκαν επίσης το ποσοστό τους στο 18%.

Εκτοτε η ΝΔ είναι σε φάση νέου αντικομμουνιστικού πυρετού. Η άνοδος του Αλέξη Τσίπρα και οι απόλυτες θέσεις του ΣΥΡΙΖΑ για την οικονομία - που βάζουν σε κίνδυνο την παραμονή της χώρας στο ευρώ - λειτούργησαν ως μαγιά για την ανασύνθεση της συντηρητικής παράταξης. Ήταν επίσης το τέλειο άλλοθι για την επιστροφή της Ντόρας αλλά και διαφόρων βουλευτών από τον ΛΑΟΣ στη ΝΔ. Την ίδια ώρα ο Τσίπρας είναι ο αντίπαλος που ο Σαμαράς θέλει να έχει απέναντί του.

Εκεί που στη Συγγρού δεν ήθελαν ούτε να ακούνε για ντιμπίτ, τηλεμαχίες, και άλλα τέτοια, ετοιμάζονται με χαρά για τετα-τετ τηλεοπτική αναμέτρηση του Αντώνη με τον Τσίπρα. Η πόλωση ΝΔ - ΠΑΣΟΚ - σχήμα επινόησης Ανδρέα Παπανδρέου - πάει για το χρονοτούλαπο της Ιστορίας.

ΟΛΑ ΑΥΤΑ ισχύουν με μία παρατήρηση. Στις εκλογές της 6ης Μαΐου ο Τσίπρας έβαλε απέναντί το Μνημόνιο. Στις εκλογές της 17ης Ιουνίου ο ΣΥΡΙΖΑ επιμένει να βάλλει κατά του Μνημονίου, αν και προσπαθεί να μην εγκλωβιστεί σε μια δεσμευτική θέση. Ελίσσεται μεταξύ επανεξέτασης, αναδιαπραγμάτευσης, ακύρωσης των εφαρμοστικών νόμων ή αποδέσμευσης. Την ίδια ώρα όμως, η Κουμουνδούρου δεν αρκείται στο να αντιπαρατεθεί με τη ΝΔ. Στρέφεται εναντίον των λεγομένων «συμφερόντων», επιχειρώντας να ανοίξει γρήγορα ένα άλλο μέτωπο. Αφορμή η κάλυψη της ευρωπαϊκής περιόδου του Τσίπρα από τα ελληνικά ΜΜΕ. Κάτι που δεν εξηγεί όμως τη σκληρή κριτική από τον κοκκινο-πράσινο Ντανιέλ Κον-Μπεντίτ.

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ Η ΕΥΡΩΠΗ

τον Γερμανό

που είχε επιβάλει το δίδυμο Μερκοζί

Ξε η «Financial Times Deutschland». Πρόωρη και μάλλον επιπόλαια εκτίμηση, όπως άλλωστε και αυτή που θέλει την Καγκελάρια «απομονωμένη» πλέον στην Ευρώπη.

ΜΕ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ. Η Μέρκελ έχει την απόλυτη στήριξη Αυστρίας, Ολλανδίας και Φινλανδίας στο ζήτημα των ευρωομολόγων. Ο ίδιος ο Ολάντ αναγνώρισε δημοσίως πως «τουλάχιστον μία άλλη χώρα» έχει στάση σαφώς πιο αρνητική από της Γερμανίας. Σε κάθε περίπτωση, είναι σαφές πως η στάση κάθε χώρας καθορίζεται με βάση και την εσωτερική πολιτική κατάσταση. Χωρίς «να κραδαίνει κανένα Καλάσνικοφ» ούτε «νοοτροπία αντιπαράθεσης», όπως δήλωσε χαρακτηριστικά συνεργάτης του, ο Ολάντ παραμένει εντούτοις αμετακίνητος στις θέσεις του, γνωρίζοντας πως οι Γάλλοι παρακολουθούν κάθε του κίνηση στις κοινοβουλευτικές εκλογές του Ιουνίου.

ου οι Σοσιαλιστές χρειάζονται την πλειοψηφία, ειδικά ως θα υποχρεωθούν σε μια παραλυτική «συγκατοίκηση». Η Μέρκελ, από την άλλη, έχει να αντιμετωπίσει μια αντιπολίτευση που απειλεί να καταψηφίσει το Δημοσιονομικό Σύμφωνο αν δεν συμπληρωθεί με αναπτυξιακό πακέτο – και το 2013 είναι για τη Γερμανία χρονιά γενικών εκλογών. Με άλλα λόγια, ο δρόμος για τον συμβιβασμό θα ανοίξει μετά τη 17η Ιουνίου, ημέρα εκλογών και στην Ελλάδα και στη Γαλλία. Οι αναλυτές επιμένουν πως Μέρκελ και Ολάντ έχουν όλες τις προϋποθέσεις να τα πάνε καλά, ταιριάζουν περισσότερο ως χαρακτήρες, είναι αμφοτέροι θιασώτες του συμβιβασμού. Οι ίδιοι πάντως προδικάζουν πως η επίσημη Σύνοδος Κορυφής στα τέλη Ιουνίου δεν θα είναι τόσο «ήρεμη» όσο χαρακτηρίσε ο γάλλος Πρόεδρος την προπαρασκευαστική της Τετάρτης, μόνο εξίσου «μακρά».

Η «αδυναμία» του Σαρκοζί

Πολλά έχουν γραφτεί για τη σχέση Σαρκοζί - Μέρκελ. Οι δυο τους ήταν εντελώς διαφορετικοί χαρακτήρες. Η πληθωρική και η τάση για φιγούρα του Γάλλου ενοχλούσαν τη Γερμανίδα, συχνά διαφωνούσαν – ο Σαρκοζί όμως κατά κανόνα υποχωρούσε και έτεινε δημοσίως να δίνει έμφαση στα σημεία συμφωνίας Παρισιού και Βερολίνου. Η πιο απλοϊκή εξήγηση που έχει ακουστεί είναι ότι δυσκολευόταν ως άνθρωπος να επιβληθεί στις γυναίκες. Η σοβαρότερη, ότι ο Σαρκοζί αντιμετώπιζε τη Μέρκελ με δέος: το γερμανικό οικονομικό μοντέλο παρέμεινε γι' αυτόν μέχρι και την εκλογική του ήττα το πρότυπο

Δεν συζητούν επαναδιαπραγμάτευση

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ ΜΑΝΩΛΗΣ ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗΣ

Με τους Ευρωπαίους να αναρωτιούνται αν οι ελληνικές τράπεζες θα αντέξουν ως τις επικείμενες εκλογές τη φυγή των καταθέσεων και στη συνέχεια τι θα βγάλουν οι ελληνικές κάλπες, η Ελλάδα πορεύεται προς τις εκλογές του Ιουνίου με το μέλλον της περισσότερο αβέβαιο παρά ποτέ.

Οι ευρωπαίοι ιθύνοντες γνωρίζουν ότι το πρώτο ζήτημα που θα θέσουν τον Ιούλιο, στην οποία ελληνική κυβέρνηση, είναι να τους εξηγήσει με ποιον τρόπο θα καλύψει ως το 2013 τη δημοσιονομική τρύπα των 11 δισ. ευρώ, λαμβανομένου υπόψη ότι στη διάρκεια των προεκλογικών περιόδων οι διαρθρωτικές αλλαγές και γενικότερα η εφαρμογή του προγράμματος στην Ελλάδα επί της ουσίας πάγωσαν. Το ενδεχόμενο επαναδιαπραγμάτευσης των βασικών αξόνων του προγράμματος προς την κατεύθυνση της χαλάρωσης, για τους ιθύνοντες των Βρυξελλών δεν αποτελεί υπόθεση εργασίας, ενώ παράλληλα αδυνατούν να κατανοήσουν το γεγονός ότι στην Ελλάδα το ενδεχόμενο αυτό συζητείται ευρέως. Και αυτό διότι με βάση τη δική τους οπτική γωνία για την Ελλάδα δεν υπάρχουν παρά δύο επιλογές: είτε η εφαρμογή του προγράμματος και η παραμονή στο ευρώ, είτε η αθέτησή του και η αποχώρηση από το ευρώ.

ΤΑ ΕΥΡΩΟΜΟΛΟΓΑ. Ακατανόητο είναι επίσης για τις Βρυξέλλες το γεγονός ότι στην Ελλάδα το ζήτημα της έκδοσης των ευρωομολόγων έχει λάβει τον χαρακτήρα ενός από μηχανής θεού που αιφνιδίως θα αλ-

Κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου για εσωτερική στάση πληρωμών την επομένη των εκλογών γνωρίζοντας ότι τα ταμειακά διαθέσιμα είναι πενιχρά

λάξει τα δεδομένα. Και αυτό διότι αφενός μεν απέχει ακόμη πολύ η στιγμή που η ευρωζώνη θα είναι σε θέση να εκδίδει ενιαία ομόλογα, αφετέρου δε διότι ακόμη και αν διά μαγείας τα εξέδιδε, αυτό ελάχιστα θα βελτιώνει τη θέση της Ελλάδας, της οποίας το βασικό πρόβλημα είναι ότι στην παρούσα φάση εξακολουθεί να παράγει ελλείμματα και όχι ότι δεν μπορεί να δανειστεί. Σε ό,τι αφορά την επόμενη ημέρα των εκλογών, οι Ευρωπαίοι γνωρίζουν ότι το ελληνικό κράτος, του οποίου τα ταμειακά διαθέσιμα είναι πενιχρά, θα βρεθεί αντιμέτωπο με τον κίνδυνο της εσωτερικής στάσης πληρωμών. Και αυτό διότι έχει πλέον δεσμευθεί πως ένα σημαντικό τμήμα των δημοσίων εσόδων θα αφιερώνεται αποκλειστικώς και μόνο για την εξόφληση των δανειστών της χώρας και όχι για τις εσωτερικές δαπάνες.

ΚΑΝΟΥΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ. Εχοντας υπόψη ότι με τον έναν ή τον άλλον τρόπο πολλές ελληνικές πολιτικές δυνάμεις έχουν ταχθεί υπέρ της ακύρωσης των συμφωνημένων με την τρόικα, πολλές χώρες έχουν ήδη αρχίσει να λογαριάζουν πόσα χρήματα θα απαιτηθούν για να προστατευτούν από το τσουνάμι που θα δημιουργήσει η ενδεχόμενη κατάρρευση της Ελλάδας και η πιθανολογούμενη έξοδος της από το ευρώ.

Μίνι Σύνοδο Κορυφής θέλει ο Μόντι την επομένη των ελληνικών εκλογών

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Σε μίνι Σύνοδο Κορυφής μετά τις ελληνικές εκλογές κάλεσε ο ιταλός Πρωθυπουργός Μάριο Μόντι τη γερμανίδα Καγκελάρια Ανγκελα Μέρκελ, τον νέο γάλλο Πρόεδρο Φρανσουά Ολάντ και τον ισπανό Πρωθυπουργό Μαριάνο Ραχόι. Στο Βερολίνο για να συναντήσει τη Μέρκελ θα βρεθεί εξάλλου στα τέλη της εβδομάδας ο ρώσος Πρόεδρος Βλαντίμιρ Πούτιν. Στην επίσημη συνάντηση αναμένεται ότι θα συζητηθεί και το θέμα της Ελλάδας.

Οι ηγέτες των τεσσάρων μεγαλύτερων οικονομιών στην ευρωζώνη θα κληθούν να εξετάσουν τις πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα όπου είναι στραμμένα τα μάτια όλων. Αίσθηση προκάλεσαν επίσης χθες οι δηλώσεις του ενός εκ των πέντε γερμανών «σοφών» σε θέματα οικονομίας Πίτερ Μπόφινγκερ, ο οποίος κάλεσε την Ευρώπη να επαναδιαπραγματευτεί τους όρους του πακέτου βοήθειας με την Ελλάδα, οι οποίοι εκπονήθηκαν έχοντας υπόψη άλλα οικονομικά δεδομένα, ιδιαίτερα όσον αφορά την ανάπτυξη, όπως είπε. Προειδοποίησε δε ότι μια έξοδος της Ελλάδας από το ευρώ θα οδηγούσε σε κρίση ανάλογη με αυτή που έπληξε την παγκόσμια οικονομία μετά την κατάρρευση της Lehman Brothers.

Η κατάσταση στη χώρα μας έχει εντείνει τις ανησυχίες και για άλλες ευρωπαϊκές οικονομίες που αντιμετωπίζουν προβλήματα. Είναι ενδεικτικό ότι η μεγαλύτερη περιφέρεια της Ισπανίας, η Καταλωνία, ζήτησε βοήθεια από τη Μαδρίτη για να πληρώσει χρέη και υποχρεώσεις της (μισθούς κ.λπ.) προκαλώντας νέα αναταραχή στις αγορές. Το ευρώ υποχώρησε στα επίπεδα των 1,25 δολαρίων και βρίσκεται κοντά σε χαμηλά έτους, ενώ πιέσεις δέχθηκαν στα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια οι τράπεζες και ιδιαίτερα όσες έχουν έκθεση σε ελληνικό χρέος όπως είναι οι γαλλικές.

Τι σημαίνουν οι νέες ορολογίες που μπήκαν στη ζωή μας ειδικά μετά την τελευταία Σύνοδο Κορυφής και τι αποτελεσματικότητα θα έχουν

Το λεξικό της ανάπτυξης

■ EUROBONDS ■ PROJECT BONDS

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΙΝΤΙΚΑΚΗΣ

Νέες λέξεις και ορολογίες μαζί με παλαιές επανέρχονται στην καθημερινότητά μας στο πλαίσιο της συζήτησης που έχει ανοίξει στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την ενίσχυση της ανάπτυξης της οικονομίας της, ειδικά μετά και τη Σύνοδο Κορυφής της Τετάρτης. Μαζί με το ευρωομόλογο (Eurobonds), τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM), τους πόρους από τα διαρθρωτικά ταμεία και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, την εμφάνισή τους έκαναν καινούργιοι όροι, όπως τα project bonds, το σχέδιο για τις εγγυήσεις των καταθέσεων πανευρωπαϊκά και ο λεγόμενος χρυσός κανόνας, η πρόταση δηλαδή να εξαιρούνται από τον υπολογισμό του ελλείμματος μιας χώρας οι δαπάνες για παραγωγικές επενδύσεις. Το ερώτημα τώρα που μένει να απαντηθεί για καθένα από αυτά τα μέτρα είναι, κατ' αρχάς, πόσο εφικτή είναι η υιοθέτησή τους και, κατά δεύτερον, τι αποτελεσματικότητα θα έχουν στην πραγματική οικονομία.

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Ενα από τα σημεία στα οποία συμφωνούν περισσότερο οι ευρωπαίοι ηγέτες αφορά την ενδυνάμωση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕΠ) με νέα κεφάλαια ύψους 10 δισ. ευρώ, προκειμένου να αυξηθεί η ικανότητά της να χρηματοδοτεί επενδύσεις. Οι συνέπειες ωστόσο από μια τέτοια κίνηση θα είναι πιθανότατα μέτριες, δεδομένου ότι η Γερμανία αντίκειται σε μια γενναία χρηματοδότηση.

Πιθανότητα υλοποίησης
 ΥΨΗΛΗ
Αποτελεσματικότητα
 ΧΑΜΗΛΗ

Eurobonds (Ευρωομόλογο)

Τα Eurobonds θεωρούνται το αποτελεσματικότερο όπλο απέναντι στην εξάπλωση της κρίσης από την Ελλάδα σε άλλα αδύνατα μέλη της ευρωζώνης. Το εργαλείο αυτό θα επέτρεπε στις πιο εύθραυστες οικονομίες της ευρωζώνης (αυτές του Νότου), οι οποίες πρέπει να πληρώνουν πολύ υψηλά επιτόκια για να δανειστούν, να έχουν τα πολύ χαμηλά επιτόκια

που ισχύουν σε πιο σταθερά κράτη. Τα ευρωομόλογα θα μπορούσαν να είναι εγγυημένα από όλες τις χώρες της ευρωζώνης. Το επιτόκιό τους σε μια τέτοια περίπτωση θα ανταποκρινόταν στον μέσο όρο των επιτοκίων κάθε κράτους. Για παράδειγμα, η Ιταλία και η Ισπανία, που δανείζονται αυτή τη στιγμή γύρω στο 5,5%-6% για δεκαετή διάρκεια, θα επωφελούνταν από τα χαμηλά γερμανικά επιτόκια (1,4% σήμερα χάρη στη βαθμολογία των τριών Α που έχει από τους οίκους αξιολόγησης), καθώς και από αυτά της Γαλλίας που δανείζεται με 2,8%. Παρότι το ευρωομόλογο έχει τη θερμή υποστήριξη από τον Φρανσουά Ολάντ, αντιμετωπίζει τη σθεναρή αντίσταση της γερμανίδας Καγκελαρίου Ανγκελα Μέρκελ.

Πιθανότητα υλοποίησης
 ΧΑΜΗΛΗ
Αποτελεσματικότητα
 ΥΨΗΛΗ

Σχέδιο για εγγύηση καταθέσεων πανευρωπαϊκά

Το σχέδιο για εγγύηση των καταθέσεων των πολιτών σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, που ήρθε στο φως

της δημοσιότητας τις προηγούμενες ημέρες, έχει στόχο να αποτρέψει τη μεγάλη ανησυχία – με ό,τι αυτό θα σήμαινε για τις αναλήψεις από τις τράπεζες – που θα δημιουργούσε ενδεχόμενη επιδείνωση της κατάστασης στην Ελλάδα. Εφόσον υιοθετούνταν, θα ήταν πολύ αποτελεσματικό μέτρο. θεωρείται ωστόσο δύσκολο αφού απαιτείται προηγουμένως πολιτική συμφωνία.

Πιθανότητα υλοποίησης
 ΜΕΤΡΙΑ
Αποτελεσματικότητα
 ΥΨΗΛΗ

Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (ESM)

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, γνωστό ως EFSF, το οποίο από τον Ιούλιο αντικαθίσταται από τον μόνιμο Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM) είναι το βασικότερο όπλο αντιμετώπισης της κρίσης. Εδώ και καιρό συζητείται να ενισχυθεί η δύναμη πυρός του και να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του από τα 500 δισ. που είναι σήμερα, στα 750 δισ. ευρώ. Τι θα σημαίνει αυτό στην πράξη; Οτι θα μπορεί μελλοντικά να κινητο-

ποιήσει κεφάλαια ύψους μέχρι και 1 τρις. ευρώ. Εξετάζεται συγκεκριμένα ο ESM να τροφοδοτείται πλέον απευθείας από την ΕΚΤ αντί να βασίζεται στα κεφάλαια από τις χώρες-μέλη της ΕΕ.

Πιθανότητα υλοποίησης
 ΧΑΜΗΛΗ
Αποτελεσματικότητα
 ΥΨΗΛΗ

Project bonds (Ομόλογα έργου)

Η Ευρώπη έχει καταλήξει κατ' αρχήν σε συμφωνία για ένα πιλοτικό πρόγραμμα αναφορικά με τα project bonds (ομόλογα έργου) για το 2012-2013. Η συμφωνία προβλέπει ότι τα project bonds, τα οποία θα αναλάβουν να τα εκδώσουν ιδιωτικές εταιρείες με τη στήριξη της ΕΤΕΠ και της ΕΕ, θα ξεκινήσουν με ένα αρχικό ποσό 230 εκατ. ευρώ. Χάρη στο ποσό αυτό η ΕΕ θα μπορούσε να κινητοποιήσει, βασιζόμενη στην ΕΤΕΠ και σε ιδιωτικά κεφάλαια, ποσά μέχρι 4,5 δισ. ευρώ για να χρηματοδοτήσει από τον Ιούλιο επενδύσεις σε μεγάλα έργα υποδομών, όπως για παράδειγμα στις μεταφορές και στην ενέργεια. Η αποτελεσματικότητα

πάντως του μέτρου, το οποίο πρόκειται να εγκριθεί τον Ιούλιο από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, θα εξαρτηθεί από την ανταπόκριση του ιδιωτικού τομέα.

Πιθανότητα υλοποίησης
 ΥΨΗΛΗ
Αποτελεσματικότητα
 ΧΑΜΗΛΗ

Διαρθρωτικά ταμεία (ΕΣΠΑ)

Πρόκειται για την πρόταση χαλάρωσης των κριτηρίων που απαιτούνται για την πρόσβαση στα κονδύλια των ευρωπαϊκών ταμείων, την αύξηση δηλαδή της συμμετοχής της ΕΕ που συνεπάγεται αντίστοιχη μείωση της εθνικής συμμετοχής. Το μέτρο προτείνεται για να διευκολύνει την πρόσβαση σε ευρωπαϊκά κονδύλια χωρών που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα, όπως η Ελλάδα, ωστόσο δεν είναι και πολύ δημοφιλές καθώς αρκετοί θεωρούν ότι θα καταλήξει σε σπατάλη πόρων.

Πιθανότητα υλοποίησης
 ΜΕΤΡΙΑ
Αποτελεσματικότητα
 ΧΑΜΗΛΗ

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ Η ΕΥΡΩΠΗ

Θα περιμένουμε την αναφορά για την πορεία των μεταρρυθμίσεων και μετά θα αποφασίσουμε, τονίζει το υπουργείο Οικονομικών της Γερμανίας

Απειλούν να αναβάλουν τη δόση του Ιουνίου

Ανοικτό άφησε το ενδεχόμενο αναβολής της εκταμίευσης της δόσης του Ιουνίου από το πρόγραμμα στήριξης της Ελλάδας ο εκπρόσωπος του υπουργείου Οικονομικών της Γερμανίας, την ώρα που τα ταμειακά διαθέσιμα του Ελληνικού Δημοσίου συρρικνώνονται δραστικά και τα λεφτά τελειώνουν στο τέλος Ιουνίου. «Απ' όσο γνωρίζω, δεν υπάρχει τρέ-

Ομόλογο 3,1 δισ. ευρώ λήγει στις 20 Αυγούστου και βρίσκεται στο χαρτοφυλάκιο της ΕΚΤ

χουσα ανάγκη για εξωτερική χρηματοδότηση καθ' όλο το πρώτο εξάμηνο του έτους» δήλωσε ο Martin Kotthaus κατά τη διάρκεια τακτικής συνέντευξης Τύπου στο Βερολίνο και πρόσθεσε πως η αναβολή της εκταμίευσης της δόσης για μερικές εβδομάδες «δεν θα ήταν προβληματική». Ο ίδιος συμπλήρωσε άλλωστε ότι οι ξένοι πιστωτές της Ελλάδας θα πρέπει να έχουν στα χέρια τους μια θετική αναφορά ως προς την πορεία των μεταρρυθμίσεων προτού εγκρίνουν την εκταμίευση της επόμενης δόσης ύψους 4 δισ. ευρώ στο τέλος Ιουνίου.

Πράγματι, το Ελληνικό Δημόσιο δεν έρχεται αντιμέτωπο με λήξεις ομολόγων πριν από τις 20 Αυγού-

στου, οπότε θα πρέπει να πληρωθεί ομόλογο ύψους 3,1 δισ. ευρώ το οποίο βρίσκεται στο χαρτοφυλάκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Αυτό σημαίνει ότι έως τότε δεν τίθεται ζήτημα στάσης πληρωμών στο εξωτερικό.

Δεν ισχύει όμως το ίδιο και για το εσωτερικό, όπου τα ταμειακά διαθέσιμα αρκούν για να καλύψουν τις πληρωμές μισθών και συντάξεων που εκταμιεύονται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους το διάστημα 21 - 24 Ιουνίου.

ΟΙ ΝΟΜΠΕΛΙΣΤΕΣ. Επιστολή με τίτλο «Υποστήριξη για την Ελλάδα» (Support for Greece) και με την οποία ζητείται η χρήση ευρωπαϊκών διαρθρωτικών κεφαλαίων για να στηριχτεί η χώρα μας δημοσιεύτηκε στην έγκριτη επιστημονική επιθεώρηση «Science». Η επιστολή φέρει την υπογραφή του Χάραλντ τσουρ Χάουζεν, του γερμανού γιατρού και διευθυντή του Γερμανικού Κέντρου Ερευνας για τον Καρκίνο, ο οποίος το 2008 τιμήθηκε με το Βραβείο Νομπέλ Ιατρικής και συνυπογράφεται από 20 άλλους νομπελίστες. Έχει σταλεί ακόμη στον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Μάρτιν Σουλτς, στον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Χέρμαν βαν Ρόμπαϊ και στον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο.

Γκίντερ Γκρας:
Ποίημα για την Ελλάδα

«Της Ευρώπης ντροπή» είναι ο τίτλος του ποιήματος με το οποίο ο Γκίντερ Γκρας παρεμβαίνει στην ελληνική κρίση. Δημοσιεύεται στην εφημερίδα

«Ζιντόιτσε Τσάιουνγκ» που κυκλοφορεί το Σάββατο. Το ποίημα είναι η οργισμένη αντίδραση του γερμανού νομπελίστα για τον τρόπο με τον οποίο η Ευρώπη χειρίζεται την ελληνική κρίση. «Στο χάος κοντά, γιατί δεν βολεύει τις αγορές, απομακρύνεσαι από τη χώρα που σου δάνεισε τη μήτρα», γράφει στο πρώτο δίστιχο του ποιήματος ο Γκίντερ Γκρας. Είναι ένα δριμύ κατηγορώ στη σημερινή Ευρώπη γιατί σιγματίζει τη χώρα, της αφαιρεί κυρίως αρχικά δικαιώματα και καταδικάζει στη φτώχεια τον λαό της, την ώρα που «ο υφαρπαγμένος πλούτος της κοσμεύει καλοφροντισμένα μουσεία».

Η Ανγκελα Μέρκελ, σύμφωνα με το γερμανικό περιοδικό «Ντερ Σπίγκελ», αναμένεται να συστήσει τη μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας κατά τα γερμανικά πρότυπα

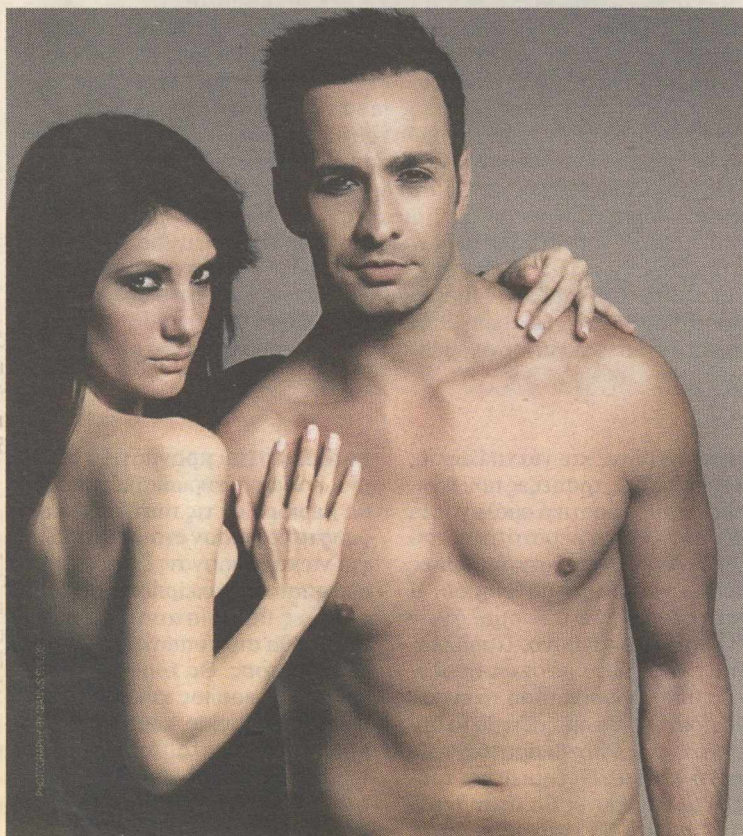
Ανάπτυξη 6 σημείων σχεδιάζει η Γερμανία

Η ΓΕΡΜΑΝΙΑ επεξεργάζεται, σύμφωνα με προδημοσίευμα του γερμανικού περιοδικού «Ντερ Σπίγκελ», ένα σχέδιο ανάπτυξης έξι σημείων για την Ελλάδα και τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες που μαστίζονται από την οικονομική κρίση. Στον πυρήνα του προβλέπει τη δημιουργία ειδικών οικονομικών ζωνών με φορολογικές διευκολύνσεις προς τους ξένους επενδυτές και με λιγότερο αυστηρές ρυθμίσεις των εργασιακών σχέσεων. Επίσης στις συγκεκριμένες χώρες θα δημιουργηθούν οργανισμοί διαχείρισης ή ιδιωτικοποίησης με σκοπό την πώληση των πολυάριθμων κρατικών επιχειρήσεων.

Η Μέρκελ θα προτείνει εξάλλου την υιοθέτηση του δυαδικού γερμανικού μοντέλου επαγγελ-

ματικής εκπαίδευσης, το οποίο δίνει μεγαλύτερη έμφαση στην πράξη και όχι στη θεωρία, ενώ θα συστήσει στις χώρες με υψηλά ποσοστά ανεργίας να μεταρρυθμίσουν την αγορά εργασίας τους σύμφωνα με τα γερμανικά πρότυπα. Μεταξύ άλλων, θα μπορούσε να χαλαρώσει η νομοθεσία για τις απολύσεις και να εισαχθούν σχέσεις εργασίας με χαμηλότερους φορολογικούς συντελεστές και λιγότερες εισφορές.

Με αυτόν τον τρόπο αντιδρά η γερμανική κυβέρνηση στις φωνές για περισσότερη ανάπτυξη από την ΕΕ, κάτι που θέτει ως απαραίτητη προϋπόθεση και το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα της χώρας για να ψηφίσει στην Μπούντεσταγκ το δημοσιονομικό πακέτο.

INVERSION
HOMME

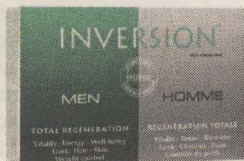
Μείωση των ρυτίδων -35%
Αύξηση της ενυδάτωσης +28.9%

Μείωση της τριχόπτωσης -25.63%
Αύξηση του όγκου της τρίχας +65.3%
Μείωση της πιτυρίδας -21.2%

ΓΥΡΙΣΤΕ ΤΟ
ΧΡΟΝΟ ΠΙΣΩ
ΧΟΝΔΡΟΣ ΚΑΡΧΑΡΙΑ
το μέλλον της αντιγήρανσης

*Μετά από έρευνες σε Γαλλικό πανεπιστήμιο σε άνδρες άνω των 30 απεδείχθη:

Μείωση της μάζας σώματος -2.4kg
Μείωση περιφέρειας της κοιλιάς -3cm

Ευεξία +43%
Μείωση του stress -50%
Αύξηση της libido +22%
Μείωση της αίσθησης κόπωσης -52%

90 caps Made in France E06 70986 50759

Δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ως αποκαταστάσιμος ιατροφαρμακολογικός διασποράς

Υπάρχουν στο ραφί με εκπτώσεις στο συνδεδεμένο με την INIPA Α.Ε. φαρμακείο και στα φαρμακεία του δικτύου Pharma Plus. Πληροφορίες στο 23 10 50 1709 για να μάθετε τα φαρμακεία της περιοχής σας. Επίσης θα το βρείτε σε οποιοδήποτε φαρμακείο μέσω φαρμακοποιών κατά την παραγγελία.

Αποκλειστική διανομή για Ελλάδα και Κύπρο: **INIPA**
INIPA Α.Ε. 17ης Νοεμβρίου 73, ΒΙ.ΠΑ. Πύλας
Τ.Κ. 54352, Θεσσαλονίκη. Τηλ.: 2310951710
Κηφισίας 154, Τ.Κ. 15126 Αθήνα. Τηλ.: 2108025014, email: info@inipa-gr.com, www.inipa-gr.com

Αποκλειστικός Αντιπρόσωπος Κύπρου: **BUBBLÉNATURE**
BUBBLÉNATURE ENTERPRISES LTD, Λευκωσία, Κύπρος. Πληροφορίες: +357 70001718,
email: info@bubblenature.net, www.bubblenature.net

INVERSION
...και για τη γυναίκα!

Μείωση των ρυτίδων -27%
Μείωση της τριχόπτωσης -50%
Μείωση περιφέρειας των μηρών -1.3cm
Μείωση περιφέρειας της κοιλιάς -1.9cm

Εμπνευστική βελτίωση της ποιότητας των νυχτιών στο 70% των κυνδύων που έλαβαν μέρος στη μελέτη

Γενική ευεξία

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Ενδεχόμενη έξοδος της Ελλάδας από το ευρώ θα επέφερε πολλαπλά κτυπήματα στις τράπεζες και τις οικονομίες κρατών δημιουργώντας παγκόσμια αναταραχή

Αβάσταχτο το κόστος του Grexit για την ευρωζώνη

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΟΥΚΑΚΗΣ

Το κόστος ενδεχόμενης εξόδου της Ελλάδας από το ευρώ θα ήταν τεράστιο. «ΤΑ ΝΕΑ» καταγράφουν τις άμεσες πιθανές επιπτώσεις, με βάση τα γνωστά μεγέθη της οικονομίας της ευρωζώνης. Από την ανάλυση προκύπτει πως το περιβόητο Grexit θα ήταν η ταφόπλακα του ενιαίου νομίσματος και πως η όποια πιθανή διάσωση της ευρω-

Η ευρωζώνη για να αναχρηματοδοτήσει φέτος το χρέος της χρειάζεται 1,7 τρισ. ευρώ

ζώνης θα απαιτούσε τεράστιες ποσότητες κεφαλαίων.

Για να υπολογίσει κάποιος το πιθανό κόστος αποχώρησης της Ελλάδας από την ευρωζώνη θα πρέπει να λάβει υπόψη τα ακόλουθα δεδομένα:

Η Ελλάδα έχει λάβει από τους δύο μηχανισμούς στήριξης (ΕΕ/ΔΝΤ) περίπου 240 δισ. ευρώ. Ο δανεισμός των ελληνικών τραπεζών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Ευρωσύστημα (από κεντρικές τράπεζες άλλων χωρών της ευρωζώνης) ανέρχεται σήμερα στα 130 δισ. ευρώ (την επόμενη εβδομάδα θα αυξηθεί στα 150 δισ. ευρώ), ενώ στα 30 δισ. ευρώ ανέρχεται ο δανεισμός από τις εμπορικές τράπεζες. Το ποσό αυτό αθροιστικά ξεπερνά τα 400 δισ. ευρώ, χρήματα που θα ήταν επισφαλής σε ενδεχόμενο Grexit.

Οι καταθέσεις των νοικοκυριών στην ευρωζώνη ανέρχονται σήμερα σε περίπου 5,8 τρισ. ευρώ. Εξ αυτών τα περίπου 2 τρισ. ευρώ αφορούν τις καταθέσεις Ιταλών (800 δισ.), Ισπανών (750 δισ.), Ελλήνων (160 δισ.), Πορτογάλων (150 δισ.) και Ιρλανδών (100 δισ. ευρώ). Ήδη έχει καταγραφεί μετανάστευση των καταθέσεων προς γερμανικές και γαλλικές τράπεζες, αλλά και εκτός ευρωζώνης, κάτι που πιέζει ασφυκτικά τα τραπεζικά συστήματα των χωρών της Περιφέρειας.

Η ευρωζώνη συνολικά χρειάζεται φέτος 1,7 τρισ. ευρώ για να αναχρηματοδοτήσει το χρέος της. Από αυτά έχουν αντληθεί στο πεντάμηνο περίπου 600 δισ. ευρώ και υπολείπεται 1,1 τρισ. ευρώ. Ελλάδα, Ιρλανδία, Ιταλία, Πορτογαλία και Ισπανία χρειάζονται 730 δισ. ευρώ για να αναχρηματοδοτήσουν το χρέος τους, όταν η Γερμανία το 2012 βγαίνει στις αγορές για 325 δισ. ευρώ. Ενδεχόμενη ελληνική έξοδος θα απέκλειε αυτές τις χώρες από τον δανεισμό εκτοξεύοντας στα ύψη το κόστος.

Στην ευρωζώνη - όπως και στην Ευρωπαϊκή Ένωση - το 30% του κρατικού χρέους ύψους 8,2 τρισ. ευρώ, δηλαδή τα 2,5 τρισ. ευρώ, βρίσκονται στην κατοχή των ευρωπαϊκών τραπεζών, όταν στις ΗΠΑ το αντίστοιχο ποσοστό είναι μόλις 3%. Από αυτά, ασφαλές ενεργητικό, δηλαδή ομόλογα που έχουν αξιολόγηση «AAA» θεωρούνται μόνον αυτά των Γερμανίας, Φινλανδίας, Λουξεμβούργου και Ολλανδίας, ύψους 2,7 τρισ. ευρώ. Οι πιστοληπτικές υποβαθμίσεις της ευρωζώνης που θα ακολουθούσαν ενδεχόμενο Grexit θα συνεπάγονταν τεράστιες απώλειες για αυτά τα στοιχεία ενεργητικού.

Οι μηχανισμοί διάσωσης της ευρωζώνης, ο EFSF και ο ESM, έχουν προικοδοτηθεί με 440 δισ. ευρώ (μέσω εγγυήσεων) και 500 ευρώ δισ. ευρώ (μέσω κεφαλαίων) αντιστοίχως. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μέσω των τριετών πράξεων χορήγησης ρευστότητας (LTRO) έχει προχωρήσει μέχρι σήμερα σε μακροπρόθεσμη αναχρηματοδότηση ύψους 1 τρισ. ευρώ. Σε ενδεχόμενο Grexit τα χρήματα αυτά είτε δεν θα αρκούσαν είτε δεν θα ήταν και άμεσα διαθέσιμα.

ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ. Με γνώση των ανωτέρω δεδομένων συνεπάγεται πως ενδεχόμενη αποχώρηση της Ελλάδας από το ευρώ θα επέφερε πολλαπλά κτυπήματα στις τράπεζες και στις οικονομίες κρατών εντός και εκτός της ζώνης του ευρώ. ΕΚΤ και ΔΝΤ ατύπως παραδέ-

Η ευρωζώνη σε αριθμούς

Η άμεση έκθεση της ευρωζώνης στην Ελλάδα

Τα ομόλογα της ευρωζώνης που πρέπει να αναχρηματοδοτηθούν το 2012

Τα κρατικά ομόλογα που έχουν οι ευρωπαϊκές τράπεζες

Τα ομόλογα της ευρωζώνης με αξιολόγηση AAA

Οι καταθέσεις των νοικοκυριών στην ευρωζώνη

Το δημόσιο χρέος της ευρωζώνης

€ 400 δισ.

€ 1,7 τρισ.

€ 2,5 τρισ.

€ 2,7 τρισ.

€ 5,8 τρισ.

€ 8,2 τρισ.

Η ΕΜΠΛΟΚΗ ΤΗΣ ΕΚΤ

Ποια είναι η «λύση μπαζούκα» που θα καθυστέρησε τους επενδυτές

ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ της ελληνικής αποχώρησης, ο EFSF και ο ESM θα χρησιμοποιούσαν τα κεφάλαιά τους για να αγοράσουν κρατικά ομόλογα στην ελεύθερη αγορά και να εισφέρουν κεφάλαια σε τράπεζες της ευρωζώνης. Η μόλυνση όμως δεν θα περιοριζόταν και η κρισιμότητα της κατάστασης θα απαιτούσε την εμπλοκή της ΕΚΤ. Σύμφωνα με τις συγκλίνουσες απόψεις των αναλυτών, η ΕΚΤ θα έπρεπε να προχωρήσει σε μεγάλης κλίμακας «ποσοτική χαλάρωση» και να αρχίσει εκ νέου το πρόγραμμα αγοράς κρατικών ομολόγων σε πολύ υψηλά επίπεδα για να καλινεργήσει την αναρρίχηση των αποδόσεων, χρηματοδοτώντας ουσιαστικά τη δραστηριότητά της αυτή με το τύπωμα χρήματος μέσω των κεντρικών τραπεζών. Θα προσέφερε ρευστότητα στις τράπεζες με μηδενικό επιτόκιο, ώστε να αντισταθμιστεί η μαζική φυγή των καταθέσεων, ενώ θα έκανε αποδεκτά ως ενέχυρο και εξαιρετικά χαμηλής διαβάθμισης στοιχεία ενεργητικού. Αυτή η παρέμβαση, που έχει περιγραφεί και ως «λύση μπαζούκα», θα ήταν αρκετά πειστική για τις αγορές και θα καθυστέρησε τους επενδυτές.

Μαζικές υποβαθμίσεις

Αυτόματα, μετά την ανακοίνωση της αποχώρησης της Ελλάδας από το ευρώ η ευρωζώνη θα έχανε την αξιολόγηση AAA, τα κράτη - μέλη θα υποβαθμιζόταν όλα ανεξαιρέτως και η πιο πιθανή εξέλιξη είναι το ευρώ να έχανε το 10% της αξίας του. Οι Κινέζοι, Αμερικανοί, Ιάπωνες και άλλοι επενδυτές που διακρατούν ισπανικά και ιταλικά ομόλογα αξίας 800 δισ. ευρώ θα ρευστοποιούσαν μαζικά. Γαλλία και Γερμανία με χαμηλότερες πλέον πιστοληπτικές αξιολογήσεις θα αισθάνονταν την πίεση.

χονται πως τα κανάλια μετάδοσης συστημικών κρίσεων θα καθιστούσαν παγκόσμια την αναταραχή. Ο πανικός της αγοράς θα ήταν τεράστιος, καθώς όλοι θα υπέθεταν πως και άλλες χώρες θα μπορούσαν να ακολουθήσουν την Ελλάδα έξω από την πόρτα της ευρωζώνης. Χώρες όπως η Πορτογαλία, η Ιρλανδία, η Ισπανία και η Ιταλία θα υφίσταντο τρομερές εκροές καταθέσεων και ο κρατικός δανεισμός για τις δύο τελευταίες θα ήταν απαγορευτικός καθώς τα επιτόκια θα εκτινάσσονταν στο 15%. Δεν αποκλείεται το

ίδιο να συνέβαινε και για τη Γαλλία.

Οι ευρωπαϊκές τράπεζες που έδωσαν ως ενέχυρο κρατικά ομόλογα για να πάρουν φθηνή ρευστότητα από την ΕΚΤ θα έρχονταν αντιμέτωπες με αυξημένο κόστος δανεισμού. Η τοξικότητα αυτών των ομολόγων θα είχε μεγάλο κίνδυνο. Παράλληλα όσο η αξία των κρατικών ομολόγων θα υποχωρούσε τόσο το ευρωπαϊκό σύστημα θα ομοιάζει με το σημερινό ελληνικό προβληματικό τραπεζικό σύστημα. Οι ζημιές για τράπεζες και επενδυτές θα ήταν τεράστιες. Η κρίση θα περνούσε αυτό-

ματα και στην πραγματική οικονομία. Καθώς οι ευρωπαϊκές τράπεζες θα περιόριζαν τις πιστώσεις και θα ρευστοποιούσαν εταιρικά ομόλογα για να καλύψουν τις ζημιές τους, οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις μικρές και μεγάλες θα υφίσταντο πιέσεις, οι οποίες θα αποτυπώνονταν και στις μετοχές τους. Θα τροφοδοτούνταν έτσι ένας φαύλος κύκλος ύφεσης, υψηλής ανεργίας, χαμηλού πληθωρισμού και υψηλού χρέους, καθώς τα κράτη θα παρέμβουν για να διασώσουν με λεφτά των φορολογουμένων τις τράπεζες.